

TRGOVSKI

P. n. Licejska knjižnica

Ljubljana.

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 8. avgusta 1925.

Telefon št. 552.

STEV. 92.

Pavel Cvenkel:

Lesna trgovina Slovenije.

Naša lesna trgovina je v popolni stagnaciji. Znižanje eksportnega tarifa je sicer to nezno stanje lesne trgovine malo ublažilo, toda to znižanje je samo predhodno in velja zaenkrat samo do 1. septembra t. l. Zakaj je ta odredba, ne vemo. Kaj pa potem? Ali mislite, da si bomo do tega časa že opomogli? Lepe pojme imajo različni gospodje o lesni trgovini. Kupčije, posebno lesne, sklepajo se na dolge termine in po tej naredbi deležni so te olajšave edino oni lesni trgovci, kateri imajo kupčijski termin za mesec avgust. Kakšno bazo kalkulacije naj vzame sedaj lesni trgovec, posebno eksporter za mesec september, oktober, november in december, če ne ve ali ta naredba ostane v veljavi ali ne. V tem slučaju je kalkulacija nemogoča in vsled tega trgovina izključena. Konkurenčni boj, katerega vodijo vse inozemske lesno-eksportne države, je skoro dobojevan in to v našo škodo po krivdi naših državnikov. Naši državniki so, in še vedno podcenjujejo dalekosežno važnost in vrednost naše lesne industrije in skoro je čas pred durmi, ker bodo občutili nepregledne posledice njih malomarne gospodarske politike. Naravnost neverjetno in skoraj bi rekel smešno je pa naznanilo naših železnic, v katerem se nam javlja, da naj se drva sedaj nakladajo in izvažajo, ker nam železnica počenši meseca septembra ne bode dostavljala več vagonov. V najboljši sezoni naj torej z eksportom počivamo in naj izvažamo v popolnoma mrtvi sezoni, ka-

dar so cene najnižje. K tej naredbi pač ne potrebujemo nobenega komentarja. Obeta se nam od strani države, tudi znižanje splošnega železniškega tarifa. Kdaj in kako ne ve nobeden. En časopis javlja, da se bode to zgodilo 15. avgusta, drugi dnevnik poroča, da se bo to znižanje zgodilo s 1. septembrom tretji zopet, da s 15. septembrom. Garancije nimamo pa nobene, da se bode to sploh dovolilo. Kakšne važnosti je pa to za kalkulacijo pri vsakem posameznem manjšem, kaj šele pri večjem sklepu, to nam pa zamore povedati le tisti, kateri je na te sklepe vsled močne konkurence strašne stagnacije velikanske denarne krize navezan, in to pa je vsak lesni producent, oziroma eksporter. Povpraševanje po mehkelem lesu je zelo malo in to od strani severne Italije, ker južna Italija krije po večini svoje potrebe v Romuniji.

Trgovina z okroglim lesom je vsled carine popolnoma zamrla. Povprašuje se samo po neparjenih in parjenih deskah, za katere se pa nudijo zelo nizke cene. Za testone je prišla sezona in povpraševanje je veliko.

Živahna je trgovina v hrastovem in jesenovem lesu in upati moremo v tej specialiteti lesa na dobre uspehe.

Kupčija drv in oglja, katera je bila v lanskem letu tako živahna, je letošnje leto popolnoma zamrla.

Tako je resnično stanje naše lesne trgovine in to naj si zapomnijo in uvažujejo naši vodilni možje, ako hočejo rešiti našega producenta in industrija popolne propasti.

Inž. Ferdo Lupša, Mala Nedelja:

Razstava v Siamu.

V Bangkoku, glavnem mestu Siamu na daljnem Vzhodu, se vrši meseca januarja 1926 velika razstava. Razstava stoji pod pokroviteljstvom siamskega kralja Rama VI., ki obhaja 15. letnico vladanja. Na tej razstavi bodo zastopani tudi evropski predmeti. Namen siamske države je, nuditi s tem priložnost za boljše medsebojno spoznavanje v svrhu gospodarsko-ekonomskih in trgovinskih stikov.

V nadi, da se bodo tudi naši gospodarski krogi udeležili te za nas eksotične razstave na daljnem Vzhodu, mi je razstavniki odbor, kateremu predseduje siamski minister za notranje zadeve, Chao Phraya Yomaray, poslal dopis, da vodim akcijo za eventualno udeležbo iz Jugoslavije. V dopisu se izraža želja, da bi doprinele naši podjetniki originalne predmete jugoslovanskega izvora. Dopisnik omenja tudi, da bi eventualni interesenti iz Jugoslavije v slučaju poseta razstave bili dobrodošli siamski gosti.

Tako bi interesenti najlažje na licu mesta nabrali informacije o možnosti medsebojnih odnošajev. Nudi se torej lepa priložnost za dobavo novih gospodarsko-ekonomskih in trgovinskih stikov s Siamom. Lahko rečem na podlagi mnogoletnih skušnj, da je siamska gostoljubnost in želja po gospodarsko-ekonomskih in trgovinskih stikih izborna! To še posebno s podjetniki držav, ki ne zasledujejo potom svojih pionirjev ciljev za teritorialno pridobitev, ampak ki zasledujejo cilje za zgolj gospodarsko-ekonomske odnošaje brez političnih aspiracij.

Naglašam, da naša, če tudi v otroških čevljih se nahajajoča industrija proizvaja marsikaj, kar rabi siamski

konzument. Mnogi predmeti so poznani tam sicer še iz časa avstrijskega režima. V času vojne pa so se komercialne vezi poizgubile, treba bi jih bilo torej le obnoviti.

Produkti, ki bi si osvojili tam zunaj svoja tržišča, so n. pr.: emajlirane posode, papir, stroji za obrt in agrarstvo, navadna in primitivna orodja za obrt in agrarstvo (n. pr. lopate, sekire, kose i. dr.), barve, izdelki iz cinka, izdelki mineralne rafinerije, kemikalije, žveplo in njega izdelki, vsi izdelki iz usnja (osobito čevlji, sedla, remenje i. dr.), keramične posode (Steingut) in stotere one reči, ki spadajo k moderniziranju industrije in poljedelstva.

Mnogoštevilni naši agrarni pridelki, postavljeni na trg tam zunaj, so sposobni konkurirati s švicarskimi, danskimi, holandskimi in drugimi, ki so glavni zalagatelji konzumentov osobito v Siamu, Kini in na sundaneških otokih (n. pr. Java, Sumatra i. dr.).

Naše vino in sadje v najrazličnejših oblikah bi našlo med narodi daljnega Vzhoda nedvomno odjemalce. Pred vojsko so naša sveža »spodnještajerska« jabolka prišla kot nekaka delikatesa celo na indijski trg (Madras). Ljutomersko in ormoško vino je bilo v Siamu že preizkušeno in se je prav dobro obneslo. Naše suhe slive so prišle kot danski, oziroma italijanski predmet na trg daljnega orijenta. Tudi sladkor v kockah je poznan. Posebno čislani je bil tudi že svoj čas takozvani »hercegovinski tobak«, kateri je izšel iz naših tovarn in je prišel na daljnji Vzhod pod različnimi imeni, osobito kot egiptovski ali turški tobak, oziroma cigarete itd.

Razven tu že imenovanih predmetov pridejo v poštev še n. pr. suho, kakor konzervirano sadje vseh vrst, marmelade, konzervirano sočivje, mineralne vode (slatina), sadni sokki, likerji, šampanec, žganje, pivo, moka, fižol, surovo maslo, sir, mleko (kondenzirano), konzerve vsake vrste itd.

Podjetnikom, ki se interesirajo za dobavo kolonialnih produktov in surovin, pa nudi Siam važne vire. Siam producira ogromne množine riža, (ki je na mednarodnem tržišču poznan kot prvovrsten). Drugi v poštev prihajajoči kolonialni produkti in surovine so: kava, kakao, čaj, cimet, poper, vanila, klinčki, moškat, kordamom, ingver, tamarinde, razne drože (kina skorja ali kinin, kafra, ricinus, beche de mer, cutch, nux vomica, angraiskorja i. dr.), bombaž, kapok, surova

svila, sticklac (za izdelavo šelaka, pečalnega voska i. dr.), benzoa, surovi gumi, drevesno olje, mangrova skorja in oreka za tanin preparate, rotang ali trstika, bambus, perlmutter, ein, wolfram, wismut itd.

Pa ne samo koristno bi bilo, ako bi se udeležili interesenti ob tej dani priliki gospodarsko-konkurenčnega tekmovanja na daljnem Vzhodu, ampak bilo bi v prvi vrsti častno za nas, da pokažemo tamkajšnjemu svetu kaj imamo in kaj znamo.

Interesenti, ki žele eventualno razstaviti meseca januarja 1926 v Siamu svoje produkte in tudi tisti, ki žele stikov glede dobave surovin in kolonialnih predmetov, oziroma ki žele stikov glede dobave tržišč za svoje predmete, dobe pri pisatelju tega članka potrebna nadaljnja pojasnila.

Za naravno stabilizacijo dinarja.

(Konec.)

Intervalutarni (menični) kurz katerekoli monete na svetu ni in ne more biti vzrok, nego je vedno brez izjeme samo posledica celokupnega pridobitnega stanja državnega gospodarstva: posledica stanja plačilne bilanca. Od njega ni nikakor odvisen razvoj, temveč je on vedno odvisen od razvoja narodnega gospodarstva.

Da naše gospodarstvo ni odvisno niti od višine niti od nižine dinarskega kurza samega po sebi, ni potrebno, da poudarjamo; sedemletno povojno življenje je dokaz temu.

Če le malo premotrivo razvoj našega intervalutarnega kurza na curiški borzi, bomo takoj opazili, da so za časa vojne izčrpane zaloge blaga in potrebe njih nadomestitve pritiskale kurz in to na temelju osnovnega ekonomskega zakona o ponudbi in povpraševanju.

30. XII. 1919, kurz jugokrone 5.125; najvišji 10.—, najnižji 4.25.

30. VI. 1920, kurz jugokrone 7.50; 30. XII. 1920, kurz jugokrone 4.50, najvišji 9.25, najnižji 3.25.

30. VI. 1921, kurz jugokrone 4.—; 30. XII. 1921, kurz jugokrone 1.90, najvišji 5.—, najnižji 1.50.

30. VI. 1922, kurz jugokrone 1.65; 30. XII. 1922, kurz jugokrone 1.40, najvišji 2.60, najnižji 1.40.

30. VI. 1923, kurz dinarja 6.15; 30. XII. 1923, kurz dinarja 6.45, najvišji 7.10, najnižji 3.90.

30. VI. 1924, kurz dinarja, 6.50; 30. XII. 1924, kurz dinarja 7.80, najvišji 7.85, najnižji 6.45.

30. VI. 1925, kurz dinarja 8.95, najvišji 9.25, najnižji 8.—.

(Kurz je označen za 100 kron, odnosno 100 Din v švicarskih frankih). Po uradnih statističnih podatkih, četudi se je denar konstantno od leta 1922 popravljaj in so razmere začele kazati gotovo stabilizacijo, znašala je vrednost izvoza:

1922. I. Din 3.691.166.000.—
1923. I. Din 8.048.843.000.—
1924. I. Din 9.538.774.000.—

medtem, ko je v prvem četrtletju tega leta, torej za časa najslabšega sezonskega izvoza, znašala vrednost 3 tisoč 273 milijonov 481.000.—. Če bo i nadalje tako napredovala vrednost izvoza, bo letos prekoračila vrednost predidajočih let kljub močnejšemu intervalutarnemu dinarskemu kurzu.

Kar tišči, to ni sila kurza nego njegova fluktuacija, ki se mora urediti potom naravnega procesa kongruencije med uvozom in izvozom, nasičenja potreb domačega trga, nikakor pa ne z umetnim »bremzanjem« goto-

vega kurza. Če se ga zavira umetno, ušel bo, tudi če ga straziijo vse naredbe, če pa se ga pomakne naprej, bo umetno dvignjeni kurz dobil vrtoglavico na svoji nenaravni višini.

Fluktuacija ubija, ne pa stalen in čvrst kurz, ker je kolebanje valute termometer, ki kaže, da se nakaja ekonomski organizem naroda v vročinskem stanju; a laborirati na kurzu samem, je isto, kakor lečiti simptome in puščati vzroke bolezni na strani.

Če bi katera naših vlad do danes skušala provesti v razdobju, koje smo dosedaj preživeli, eksperiment stabilizacije na kateremkoli dnevnem ali povprečnem kurzu, nastale bi bile katastrofalne posledice za celi naš ekonomski organizem, ker tak poskus ne bi bil utemeljen na neumetnem in normalnem stanju naše ekonomske sile. Radi tega bi mu obenem manjkala tudi predpostavka za niveliranje cen med domačim in svetovnim trgom, kar je značilnega pomena, ker v ceni, kot najvažnejšem faktorju, s kojim se stvarno tudi dela, se mora počititi paritetna vrednost dajatev in protidajatev v procesu izmene v vnanji trgovini.

Iz tega razloga so bili neutemeljeni vsi napadi na današnjega ministra financ v skupščini, da ojačitev kupne sile dinarja, to se pravi objektivne zamenjalne sile dinarja ni korakala vzporedno z ojačenjem intervalutarnega kurza.

Kakor sploh »ni nič novega pod solncem«, tako se mora tudi to pot kakor vedno in brez izjeme v zgodovini zgoditi, da se cene v državah s porušeno papirno valuto zravnaajo in nivelirajo s cenami držav z zlato valuto, a ne obratno.

Mi moramo imeti zaupanje v vrednost našega dinarja, sedaj, ko smo ga dosegli, treba, da ga tudi vzdržimo. Da ga moremo vzdržati, k temu se pač najmanj pripomore, ako se potom tiska usiljuje mnenje, da se je gospod minister financ odločil, da mu ne »dovolj« ali da mu »dovolj«, da raste, ker to ni odvisno od gospoda ministra. Ko bi on skušal, stabilizirati ga, kjer »hoče«, a ne tam, kjer se dinar sam stabilizuje, prepuščajoč ministru samo, da to dejstvo konstatuje po svojih ukrepah, bi dinar kolebal tudi dalje brez vsakega ozira dotlej, dokler bi se ne ustalil na oni točki, ki izraža, da je naša ekonomska moč dovedena v normalne meje.

Ves naš plačilni promet z inozemstvom se še danes nahaja v okovih deviznega pravilnika in je v gotovi

meri nemogoče konstatirati pravo stanje prilik na deviznem trgu. Neodložna potreba je, da se te preventivne mere ukinejo, da moremo ugotoviti, pri čem smo.

Današnji minster financ sam pravi doslovno v beograjski »Politiki« z dne 19. septembra 1921, št. 4815: »Pustimo paliative, kakor so omejitve uvoza, monopoliziranje trgovine z devizami in slično. To je vbrizgavanje morfija, samo da se ublaži bolečina in ne vidi zla v svoji pravi strahoti. To je dolga bolezen in gotova smrt.«

Danes so se prilike ustanovile in zagovorniki raznih administrativnih ukrepov so že tudi mnenja, da je prišel čas za njih ukinitve, ker je kriza minila. Mi teh ukrepov več ne potrebujemo. Treba pa je, da se odstanijo vse zapreke normalnega gospodarskega življenja, da moremo provesti stabilizacijo, ki bo produkt naravnega razvitka naših ekonomskih moči in ki jo bo oblast samo konstatirala s svojimi ukrepi in zakoni in nič drugega.

V našega današnjega ministra financ imamo vsi polno zaupanje, ima je tudi — kar je silno važno — inozemstvo. Odveč bi bilo, poučevati ga, kake posledice bi mogla imeti umetna stabilizacija, dokler ima dinar vrela, iz katerih naravnim putem črpa svojo moč. Da pa ta vrela niso močnejša od 9 centimov za dinar, tega ne verjamemo.

Iz carinske prakse.

Odločbe Državnega sveta. — Piše Just Piščanec.

(Nadaljevanje.)

XX. ODLOČBA DRŽ. SVETA ŠTEV. 10.193 Z DNE 2. OKTOBRA 1924.

Za »Sl. t. d. d.« sem 24. oktobra 1923 med drugim prijavil carinarnici v Ljubljani 972 kg konserv iz paradižnikov v pločevinastih zaprtih škatlah kot »fino preradjena jestiva, biljne konzerve na drugem mestu nepomenuta t. p. 143, t. 1.« Carinarnica je pa pri pregledu navedene konzerve tarifirala kot »predmeti za hranu u hermetički zatvorenim sudovima izuzeo naročito pomenutih po t. p. 145« ter me na temelju tega kaznovala po čl. 166 car. zak.

Pri prvem zaslišanju sem zavzel svoje stališče in sicer:

Predmetna roba sestoji iz paradižnikove konzerve ter je zavita v pločevinaste zaprte škatle. Glasom od 1. komentarja k car. tarifi čl. 143 spada taka roba v tar. post. 143, t. 1, kjer je izrečno imenovana kot biljna (rastlinska) ali sadna konzerva na drugem mestu neimenovana, razen v t. p. 7 in 9, v kateri postavki se pa ta konzerva zaradi nje daljnje predelave in načina zavoja ne more uvrstiti. Po besedilu carinske tarife in komentarja more paradižnikova konzerva spadati kot rastlinska ali sadna samo v tar. post. 143, t. 1, ako tudi je zavita (upakovana) v pločevinaste škatle, kar komentar izrečno dovoljuje. Al. 2. komentarja k car. tarifi t. p. 143 navaja

v tar. p. 145 samo fino pripravljene jestvine, zavite v hermetičnih posodah, toda izvzema posebno imenovane jestvine, kakor n. pr. rastlinske konzerve. Paradižnikove konzerve niso pa nikak predmet za hranu v smislu tar. p. 145, marveč neka vrsta začimbe za jedila ter se tudi zaradi tega ne morejo uvrstiti pod tar. post. 145. Zato je roba pravilno deklarirana v polnem soglasju s car. tarifo in komentarjem.

b) Kazen je tudi formalno zgrešena in neutemeljena. Ona je namreč računana na temelju razlike v carini in luksuzni taksi, kar ni osnovano v zakonu. Carinarnica ima pač pravico kaznovati deklaranta po čl. 166 car. zak. zaradi napačne prijave v carini; nima pa pravice kaznovati ga zaradi neprijave luksuzne takse, kajti nikjer v zakonu in predpisih ni zaukazano, da bi deklarant moral prijaviti luksuzno takso kot tako. Preračunana kazen za neprijava luksuzne takse ni torej osnovana v zakonu ter naj se v tem pogledu zmanjša in revidira.

c) Pripominjam, da je carinarnica paradižnikove konzerve v popolnoma enakih škatlah do danes vedno pravilno carinila po t. p. 143, t. 1, ter da mi je pred tednom carinila večjo količino po tej postavki, kar me utrjuje v mojem pravilnem naziranju. Žalostno je pa, da carinarnica to svoje dosedanje naziranje tako nenadoma in samovoljno naenkrat premeni ter deklaranta neosnovano kaznuje za prijavo, katero je ista carinarnica do danes smatrala za pravilno. Naravno je tudi, da pri meni ni moglo biti namena oškodovati države.

(Dalje sledi.)

Savič:

Podeželske trgovine

Pred to izpmembo so se mogle podeželske trgovine otvarjati na 4 ure daljave od mesta ali trga, ako je občinski odbor odobril otvoritev trgovine v vasi; v taki trgovini se je smelo vse prodajati. Ta zakon se je upravičeval iz več razlogov, glavna pa sta bila dva. Prvi je bil ta, da so podeželski trgovci bili baje oderuhi, ki so varali seljake, ker so jim zamenjevali žito, moko in fižol za »krpe«. A ta razlog ni bil upravičen. Ako in kadar ni bilo v kaki vasi trgovine ali trgovca, so se vendar le dobili v dotični vasi oderuhi, ker je ostal v vasi povod za oderuštvo, to je pomanjkanje cenekega kredita za poljedelca, posebno zaradi zakona o pet oralih zemlje, ker mu ni mogel nihče ničesar dati na posestvo, ako pa je dal, je bil v nevarnosti, da vse posojilo izgubi, ker ga ni mogel prisilno iztirjati. Čim večja je bila nevarnost za posojilo, tem bolj je rastla obrestna mera.

Ta zakon ni upravičen, ker vzbuja domnevo, da poljedelec ne zna oskrbovati svojega premoženja in da mu je treba varuha v obliki zakona. Poljedelcu je po ustavi priznana pravica,

da sodeluje pri upravi veliko večjega gospodarstva, to je pri upravi državnega gospodarstva, za kar je treba pač več vedeti. Ako je sposoben, da upravlja obširno državno gospodarstvo, je tem sposobnejši, da upravlja svoje lastno premoženje.

Prilike so se s časom izpremenile, patrijarhalno gospodarstvo se zamenjuje za denarno. V denarnem gospodarstvu velja načelo, da se dela to, kar se more na trgu najdražje prodati. Dela se samo ono, kar se rentira. Ljudstvo se je začelo navajati in prilagoditi in s prilagoditvijo novim prilikam je postalo mirnejše. Kar ga je preje vznemirjalo, ga sedaj prav nič ne razburja. Ideje, ki so bile refleksi prilik prejšnjega gospodarstva, zastarevajo in izgubljajo svoj pomen. Nove ideje, osnovane na novem gospodarstvu, se vedno bolj vkoreninjajo.

V smislu denarnega gospodarstva smatrajo država in vsi razsodni ljudje, da naj seljak dela samo to, kar se rentira. Da se rentabilnost vsi stvari, se gradijo pota, železnice, osnavljajo kmetijske šole in drevesnice, prirejajo tečajni in razstave, vse to samo v svrhu, da se seljaki nauče novih in dobrih stvari in da se bavijo s produkcijo blaga, kakršnega trg zahteva. Priporoča se živinoreja pasem, kakršnih seljaki še ne poznajo, negovanje sviloprejk in boljše obdelovanje zemlje, ki se je že izčrpala, a vse to morata seljak in seljakinja dobro poznati, da vesta, kako se dela. Seljak nima več časa, da bi izdeloval opanke, orodje in pohištvo, ravnotako nima seljakinja več časa, da bi predla, tkala, šivala in vezla, ker se obema ta dela ne izplačajo, kajti ako uporabita svoj čas v poljedelskem gospodarstvu, si veliko več koristita. Potem je naravno, da take potrebščine kupujeta in sicer, ako jih izdelujeta doma po primerni ceni, jih kupujeta doma, sicer pa od inozemskih producentov. Kupovanje potrebščin, ki bi se dale izdelati doma, v inozemstvu, se je dolgo in dolgo upiralo našim ljudem, ker so smatrali tako kupovanje za nekako izgubo v gospodarstvu, ni se pa upoštevalo, kaj se je v času, katerega bi porabili za izdelovanje, prihranilo, odnosno kaj so v tem času koristnega napravili.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

Izpmembe v stanju trgovskih in drugih (trgovsko pomožnih) podjetij v času od 1. aprila do 30. junija 1925. — Po statistiki, ki jo je sestavila zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, se je v njenem področju v II. četrtletju t. l. prijavilo 493, odjavilo pa 398 trgovskih in drugih podjetij. Znatnejše gibanje izkazujejo nastopne stroke: trgovina z živino: prijavi 1 (odjava 11), trgovina z lesom 27 (51), trgovina z mafakturnim blagom 11 (7), trgovina z deželimi pridelki 12 (14), trgovina z mešanim blagom 98 (63), branjerija 29 (19), trgovina z galanterijskim blagom 10 (7), trgovina z vinom 6 (9), trgovina z vinom v zaprtih steklenicah 5 (8), tr-

govina z vinom in pivom v zaprtih steklenicah 12 (8), komisijska trgovina 4 (3), trgovska agentura 7 (3), sejmarstvo 36 (26). — Najizdatnejše nazadovanje izkazuje trgovina z lesom, kar kaže na eni strani na težave, s katerimi se bori ta stroka posebno v tarifnem in carinskem oziru, na drugi strani pa na to, da se izločujejo neusposobljeni elementi, ki so se vrinili v to stroko v vojni in po vojni dobi in ki v dobi ostrejšje konkurence vsled pomankljive usposobnosti za to stroko ne morejo uspevati. — Ostala trgovina ne izkazuje nadnormalnega gibanja, kakoršno se povprečno opazuje v drugih četrtletjih, posebno ker se obrati pri trgovini z živino in z deželimi pridelki, ki so se odjavili, samo manjšega obsega.

Trgovska pogajanja s Češkoslovaško. Z novo carinsko tarifo, ki je stopila v veljavo dne 20. junija t. l., se je uvozna carina za industrijske izdelke precej zvišala in s tem otežila inozemskim izdelkom dohod na naš trg. Posebno se čuti z novo tarifo prizadeta Češkoslovaška, ki je leta 1924 uvozila v našo državo za 2 milijardi češkoslovaških kron blaga. Češkoslovaška vlada je zaradi tega podvzela korake, da doseže ugodnostno carino za svoje izdelke. Pogajanja se prične v Beogradu čim se dovršijo enaka pogajanja z Avstrijo, ki se vrše na Dunaju.

Prodaja raznih svilnatih tkanin in ovojnega papirja se bo vršila dne 31. avgusta pri Glavni carinarnici v Zagrebu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Vinska letina v Hercegovini. — Vinogradi v Hercegovini so letos jako trpeli vsled plesnobe in drugih trtnih bolezni. Vsled tega bo letos vinska letina v Hercegovini jako slaba. Domači trgovci so vsled slabih vzgledov letine zvišali ceno vinu za 2 do 3 Din pri litru.

Zunanja trgovina Bolgarije v 1. letošnjem četrtletju. V prvem četrtletju je uvozila Bolgarija 4 milijone kg tekstilij za 631 milijonov levov (lani v istem času 3.8 in 566); žita 25.7 milijonov kg za 249 milijonov levov (0.2 in 2); kovin in njih izdelkov 11.4 in 157 (16.8 in 172); strojev in instrumentov 2.4 in 132 (1.8 in 66); usnja in usnjatih izdelkov 9.7 in 73 (9.9 in 65); olja in masti 1.8 in 57 (1.6 in 44); materijala za predelavo lesa 17.1 in 57 (9.7 in 29); kolonialnega blaga 2.6 in 51 (1.3 in 25); sinele in mineralnega olja 10.50 in 46. Izvozila je pa Bolgarija v istem času: 10.5 milijonov kilogramov sirovega tobaka v vrednosti 670 milijonov levov (lani v istem času 3.3 mil. kg in 160 mil. levov); koruze 66.9 in 395 (77.2 in 332); jajec 1.4 in 84 (0.9 in 48); 55.500 volov, krav in ovac v vrednosti 74 milijonov levov (7200 in 12); surovih kož 200.000 kg in 23 milijonov levov (300.000 in 26); svilenih kokonov 57.000 kg v vrednosti 18 milijonov levov (9000 in 3); fižola in boba 1.4 in 13 (8.7 in 83); rožnega olja 240 kg za 7 milijonov levov (8.7 in 83); rožnega 7 milijonov levov (788 in 17). Pšenice in pšenične moke Bolgarija v prvem letošnjem četrtletju ni nič izvozila; lani pa v

LISTEK.

Edina krivda carinske posredovalnice ali tudi krivda stranke? — Pravno območje skladiščnika.

(Nadaljevanje.)

Drugače je z ugovorom tožene stranke, da je tožeča stranka po svojem uslužbencu Dr. St.-ju povzročila celoma ali deloma, da se je blaga iztovorilo nezacarinjeno brez vednosti glavne carinarnice na Brodu. Po pravem naziranju prvotne sodbe je povsem nemerodajno, ali je gorenji uslužbenec, ki da ni bil poslovođa, temveč le magaciner tožiteljice, mogel vedeti, je li sprejel blago v skladišče nezacarinjeno ali ne, češ, da ni bil tožiteljičin trgovski pooblaščenec, temveč le njen tehnični organ. Temu pravnemu naziranju pa ni moči pritrditi. Če je že stvarna ugotovitev glede stališča gornjega uslužbenca pravilna, je vzeti vendar tudi njegovo omejeno delovanje v področju skladiščnika v poštev, ali je bilo doposlano blago pravilno iztovorjeno in sprejeto. Skladiščnik je moral skr-

beti za tako vskladiščenje, da predvsem njegov gospodar, tožena stranka, ni trpela nobene škode. Kakor izhaja iz spisov, je ravno St. določil čas za iztovorjenje in privoz blaga v skladišče; on je po spremljevalcu K. P.-ju in potem po špediterju E.-ju dobil obvestilo o dohodu blaga na železniško postajo v Brodu. Slednji je od njega tudi zahteval navodila za iztovorjenje in dovoz blaga v skladišče. St. je bil torej oni, ki je posredno povzročil, da se je blago, brez poprejšnje vednosti glavne carinarnice na Brodu, že iztovorilo in prepeljalo v tožiteljično skladišče. Prav to dejstvo je pa dalo povod za ovadbo o carinskem prestopku (čl. 145. št. 4 car. zak.) in povzročilo zaplembo že vskladiščenih čevljev in zaporo skladišča.

Izpovedbi prič St.-ja in E.-ja prvo sodišče po svojih razlogih popolnoma verjame; St. je tudi potrdil, da je njegova izpovedba v carinsko-kazenskem postopanju povsem resnična. Z ozirom na določbo § 498. cpr. smatra se torej prizivno sodišče opravičenim, da dopolni prvotno ugotovitev v naslednjih smereh. Skladiščnik St. je že pred iztovorjenjem

vagona izvedel od spremljevalca P.-ja, da so došli čevlji iz inozemstva; St. tudi pritrjuje, da se je zanimal tedaj za okolnost, če je to blago že zacarinjeno ali ne. Če je P. slednjo okolnost domnevno nekako potrdil, se na to St. vendar ni povsem zanašal. Obrnil se je namreč tekom naslednjega dne z istim vprašanjem še na špediterja E.-ja in na njegovega uslužbenca K.-ja, pa točnega pojasnila ni dobil. St. je torej bil najmanj v nekakem dvomu glede pravilnega ocarinjenja. Če so — poročilo P.-ja — kazala nekatera dejstva na možnost, da se je blago ocarinilo že v Ljubljani, so druga tej možnosti zopet nasprotovala: v tovarnem listu in v računu B.-ja o kaki plačani in zaračunjeni carini ni nič navedeno, spremljevalec P. o kakem pregledu blaga v Ljubljani ni vedel nič povedati, marveč glasom svoje izpovedbe tekom carinskega postopanja govori le o tem, da med potjo vagon ni bil nikjer odprt. Slednje pa je od P.-ja izvedel tudi skladiščnik St. On bi telefoničnim ali telegrafičnim putem mogel zvedeti v kratkem času, da-li je bilo blago že preje carinsko pregledano ali ne. Tega pa ni

storil, dasi mu je že po poklicu moralo znano biti, da je iz inozemstva prihajajoče pošiljate treba ocariniti, predno se iztovorijo. Ravnal je vsekakor malomarno in zakrivil je s to svojo nemarnostjo vsaj deloma, da pred iztovorjenjem blaga carinarnica ni mogla poslovati in da je prišlo do ovadbe radi carinskega prestopka napram tožiteljici. Kot uslužbenec slednje je toraj St. oškodoval s tem tožiteljico. Ker je pa blago že v Brod došlo zoper predpise, izven carinske zapore in nadzora, po priznani krivdi tožene stranke, je St. oškodovalno ravnanje tožene stranke s svojim nemarnim poslovanjem podprl. Rešiti je še pravno vprašanje, če je to nemarnost St.-ja vzeti v poštev kot sokrivdo tožeče stranke glede škode, storjene ji po odredbah carinske oblasti.

(Dalje sledi.)

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvratno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

istih mesecih za 93 milj. levov. Državni dohodki v letošnjem maju so znašali 484.453.231 levov, lani pa 205.444.008 levov. Direktni davki so dali letos 34 milijonov 307.000 levov, indirektni 264 milijonov 781.000, takse in pristojbine 48.688.000, kazni in konfiskacije 4 milijone 864.000, železnice in pristanišča 66 milijonov 829.000, državne domene itd. 20.357.000, zaključeni proračuni 23 milijonov 464.000 levov.

Industrija.

Kriza v avstrijski industriji tiskanega bombaža. Avstrijska industrija tiskane bombaževine se nahaja v občutni krizi radi pomanjkanja prodaje. V celem vzdržuje v obratu komaj dve tretjini svojih rouleauvev, kar ji povzroča močno podražitev produkcije. To jo sili k preureditvi fabrikacije za specialno blago, kar pa ji bo radi pomanjkanja kapitala zopet izredno težko.

Novi rudarski zakon. — Strokovna komisija generalne rudarske direkcije je pred kratkim dovršila osnutek rudarskega zakona, ki naj bi veljal za celo državo. Novi minister za šume in rudnike je pristal na ta osnutek, ki se predloži Narodni skupščini, čim ga odobri ministrski svet. Novi zakon pride po vsej priliki na dnevni red jesenskega zasedanja Narodne skupščine.

Obrt.

Brivski kongres. — Dne 17. in 18. avgusta se vrši v Beogradu prvi kongres brivskih organizacij iz vse države.

Carina.

Anketa o novem carinskem tarifu. — 2. avgusta se je vršila v Beogradu anketa poljedelskih zadrug o novem carinskem tarifu. Sprejeta je bila sledeča resolucija: Naša država je v prvi vrsti agrarna, kar bo ostala še dolgo. Notranja in mednarodna trgovska moč se opira skoro izključno na izvoz poljedelskih pridelkov. Ta izvoz pa se more vzdržati samo, če bo moglo naše poljedelstvo konkurirati z inozemskimi poljedelskimi proizvodi. To pa se more zgoditi le, ako se naša produkcija poveča in okrepi. Produkcija zopet se more dvigniti s pametno uporabo vseh modernih pomožnih sredstev proti boleznim in drugim škodam. Zalibog so vsi ti predmeti tako obremenjeni s carino, da se bo težko obdržalo tako pri zmanjšanju poljedelske produkcije, kakor tudi pri izvozu. Ta težavni položaj se je s pridržanjem izvoznih carin, četudi so bile nekoliko znižane, samo še poslabšal. To dejstvo bo škodovalo še posebno radi inozemske konkurence. Da še naše poljedelstvo obvaruje vseh slabih posledic take politike, je anketa soglasno sklenila zahtevati, da se ukinejo vse uvozne carine na predmete, ki jih potrebuje poljedelstvo, kakor tudi vse izvozne carine na poljedelske produkte. Ukinitve uvozne carine na material, ki ga potrebuje poljedelstvo, je tem bolj utemeljena, ker niti ena panoga industrije ni danes in tudi ne bo v bližnji bodočnosti mogla kriti potrebe dežel tako kvantitativno, kakor kvalitativno. Ako se temu predlogu ne ustreže, padejo vse posledice take škodljive carinske politike na one odgovorne kroge, ki so bili poklicani da odvrnejo to škodo. Vsekakor pa je treba, da se za časa veljave novega carinskega tarifa dovolj prost uvoz vseh poljedelskih predmetov poljedelskim zadrugam, ker bi nastopila sicer podražitev vseh za produkcijo potrebnih predmetov, kar produkcije seveda tudi ne bo pocenilo. Carine prosti uvoz materiala, ki ga nujno potrebuje poljedelstvo, za poljedelske zadruge, bi mogel deloma odstraniti škodljive posledice novega carinskega tarifa.

Promestitev carinskega oddelka v Otoku. — Carinski oddelak na Otoku, ki spada v področje glavne carinarnice na Raketu, je premeščen v Stari trg pri Ložu.

Aggio za carinska plačila v Italiji. Italijanski minister je določil za carinska plačila od 27. julija do 2. avgusta aggio v iznosu Lir 525.— (Lir 100.— nominalne carine, in Lir 425.— tečajnega dohodka).

Denarstvo

Nov kovan drobiž. — V Beogradu se je oddala v obtok prva partija kovanega denarja po 1 in 2 Din. Nov denar je izvalila in po obliki popolnoma enak ko-

vanemu denarju bivše kraljevine Srbije. — Naš trgovski promet že dalje časa ovira pomanjkanje drobiža, ker so sedanji papirnati dinarji večinoma že tako obrabljeni, da niso več porabni za obtok. — Zato želimo, da bi nov denar začel prav kmalu v zadostni množini krožiti tudi pri nas.

Stare novčnice po 100 in 1000 Din se vzamejo iz obtoka. — Stare novčnice državne izdaje po 100 Din in po 1000 Din se v kratkem do cela zamenjajo z bankovci Narodne banke iste vrednosti, ki so že v obtoku in katerih ima Narodna banka v zadostnih količinah na razpolago. Stare novčnice se bodo jemale iz obtoka po gotovem načrtu, tako da bo zamenjava končana najkasneje do konca t. l.

Promet.

Izmenjava poštnih pošiljk z Italijo. — Po dogovoru med našo in italijansko pošto upravo se bodo od sedaj naprej izmenjavale medsebojne poštnje pošiljke potom naše pošte na Sušaku in italijanske pošte na Reki.

Železniški popust izselnikov preko nemških pristanišč. — Nemška železnica uprava je dovolila na prevoznini eno tretjino (33,33%) vsem izselnikom, ki potujejo preko Nemčije po državnih železnicah v nemška pristanišča, brez ozira iz katere države prihajajo.

Izvoz in uvoz.

Izpolnjevanje dolžnosti pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami. — Ker mnogi izvozniki in uvozniki ne izpolnjujejo svoje obveze po čl. 11. in 16. pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami, je minister za finance bil v zadnjem času prisiljen, da odredi kaznovanje zamudnikov. Opozarjamo naše trgovce na to odredbo in jim v njihovem interesu priporočamo, da točno izpolnjujejo prevzete dolžnosti glede deviz in valut in si prihranijo nepotrebno delo, sitnosti, pota in stroške. Trgovski stan bi se moral zavedati, da s kršitvijo označenih predpisov slabo opravičuje zaupanje, ki se je vanj stavilo, ko se je promet z devizami in valutami omejil samo v toliko, da se zahtevajo le nekatera formalnosti, ki ne pomenijo bistvene ovire trgovskega prometa.

Češkoslovaški uvoz čevljev v našo državo. — Za letošnje pomladansko in poletno sezono se je naš uvoz čevljev iz Češkoslovaške po statističnih podatkih podvojil. Uvozili smo posebno mnogo čevljev cenejših vrst. Vrednost uvoženih čevljev dosega znesek 12 milijonov češkoslovaških kron.

Izvoznikom lesa v Italijo. — Od 1. julija t. l. dalje pobira Italija pri uvozu lesa od uvoznikov iz naslova davka na

poslovni promet posebno odstotno pristojbino. V tem pogledu je treba razločevati dve kategorije lesa: 1. les igličastega drevja (jelovina bor, macesen), 2. ostale vrste lesa. Prva vrsta lesa plača davek na poslovni promet po teži pošiljke. Uvoznikom zaradi tega ni treba predložiti carinarnicam nikake fakture. Za vse ostale vrste lesa imajo carinarnice od 1. oktobra t. l. dalje pravico, da zahtevajo fakture ali kako drugo listino, iz katere je razvidna cena za izvoz namenjenega lesa. Carinarnica ima tudi pravico, da zahteva vidiranje fakture od strani pristojnega oblastva. Do 30. septembra t. l. pobira carinarnica omenjeni davek samo na podlagi izjave, katero po čl. 5. carinskega zakona, to je brez predložitve fakture, poda izvoznik.

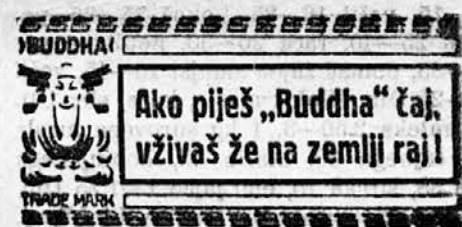
Madžarski izvoz sladkorja. Po vesteh iz Budimpešte se cenil proizvodnja sladkorja v tekočem letu 20.000 vagonov. Izvozilo se bo lahko 12. vagonov.

Dopis.

Iz Maribora nam poročajo: Bivši hotel Stadt Wien je bil med vojno in posebno pa po preobratu tako zanemarjen, da so se morale stranke l. 1923 izseliti in hotel je ostal prazen. Poslopje je kot podrtija prišlo iz roke v roko. Slednjič ga je kupila tvrdka I. Pregrad in ga temeljito popravila. Mojster Zivic, naš primorski rojak, je izvršil delo po načrtu arhitekta Bidovca iz Kranja. Tvrdka I. Pregrad je to poslopje prekrstila v »Trgovski dom«, in ga razkošno opremila. S svojimi okusno urejenimi izlozbami vzbuja novi »Trgovski dom« splošno pozornost vseh pasantov lepe mariborske Aleksandrove ceste, tako, da se ljudje celo drenjajo pred izlozbami. Poslopje z notranjo opremo in izlozbami se brez dvoma more postaviti v vrsto modernih »Trgovskih domov« v Gradeu in na Dunaju. Poslopje samo na sebi je pa postalo okras Maribora. Vzhodna stran sicer še ni izdelana, ali vendar se že zdaj lahko reče, da bo tudi »Cafova ulica« mnogo pridobila, ko bo ta vzhodna stran poslopja po načrtu prenovljena. Poleg tega poslopja je g. Valjak napravil iz starega kinematografskega poslopja zelo ugledno restavracijo »Union«, kamor zahaja sedaj mnogo ljudi in kjer je ob lepem vremenu vsaki dan koncert na prijaznem vrtu, ob slabem vremenu pa v krasni dvorani. Za okusno izvedbo jamči ime g. Gjuro Valjak, ki je prenovil tudi »Grajsko klet«. Kako prav bi bilo, če bi tudi drugi ljudje v Mariboru posnemali tvrdko I. Pregrad, kakor tudi gospoda Valjaka, kateri je za upoštevanje stanovansko bedo izrabil tudi podstrešne prostore in napravil tam udobna stanovanja za svoje uslužbence. — Želeli bi, da bi nastalo kaj kmalu po celi Jugoslaviji več enakih »Trgovskih domov«.

Lov sardin v Dalmaciji. — Uspehi lova sardin so v Dalmaciji veliko nepovoljniji nego so bili druga leta. Dalmatinski ribiči upajo, da bo lov tekom meseca avgusta veliko izdatnejši. Sardele letošnjega lova so jako velike in izvrstne kvalitete.

Rušenje Stinnesovega Koncerna. Kakor kaže razvoj v likvidaciji Stinnesove dedščine bo doletela to ogromno nemškemu gospodarstvu velesilo, ki je ukazovala industriji, trgovini, denarstvu, politiki in javnemu mnenju, v kratkem popolno razsulo. Ni še dolgo, kar je Stinnes mlajši objavljaj, da ostane očetovo podjetje še nadalje kompaktno; v kolikor gre za prodaje, da se te tičejo le oddaljenejših, manj pomembnih objektov. Iz prodaj pa, ki so se v tem letu po Stinnesovi smrti izvršile, je razvidno, da hočejo banke, ki so zainteresirane kot upniki, s Stinnesovo dedščino popolnoma likvidirati. Stinnes mlajši, se je njihovemu pritisku skušal sicer upirati, a ni mogel vzdržati. Prodaji raznih posestev in hotelskih podjetij je sledila prodaja akcij Barmer Bankvereina, deleža na Zavarovalnem koncernu Nordstern, akcijskega paketa velevažne Berliner Handels-Gesellschaft, dalje deleža na Westfälisch-Anhaltische Sprengstoffwerke. Prodaj je velik akcijski paket k Elektro-Koncernu spadajoče Deutsch-Luxemburgische Bergwerksgesellschaft, dalje 12 milijonov akcij Rheinisch-Westf. Elektrizitätswerke in končno še A. G. Hugo Stinnes f. Seeschiffahrt und Überseehandel v Hamburgu. Na prodaj je Mühlheimer Stinnes Eisen A. G. in Stinnes-Riebeck-Montanwerke A. G. Govori se celo o prodaji Stinnesovih novin, predvsem »Deutsche Allgem. Zeitung«. Ze zaključene prodaje so znesle okrog 50 milijonov mark, banke pa hočejo kritja v celem za 90 milijonov. Sledile bodo torej še nadaljnje prodaje, ker Stinnesov sin ni pokazal zadosti sposobnosti, da bi imel pri upnikih in garantih potrebno zaupanje. Izgleda, da bo rodbini Stinnes ostala končno samo še zapadnomška premogovniška posest, ki spada še k staremu premoženju Stinnesov.

Ljubljanska borza.

Dne 7. avgusta 1925.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz l. 1921, den. 75, bl. 80; Loterijska 2½% drž. renta za vojno škodo, den. 270, bl. 283; Celjska posojilnica d. d. Celje, den. 202, bl. 202, zaklj. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 225, bl. 238; Merkantilna banka, Kočevje, den. 100, bl. 105; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, den. 815, bl. 825; Slavenska banka d. d., Zagreb, den. 62, bl. 66; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana, den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana, den. 100, bl. 128; Trboveljska prem. družba, Ljubljana, den. 345, bl. 352; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, den. 100, bl. 108; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb, den. 38, bl. 42; Stavbena družba d. d., Ljubljana, den. 165, bl. 180; 4½% zastavni listi Kranjske dež. banke, den. 25; 4½% kom. zadolžnice Kranjske dež. banke, den. 24.

Blago: Deske, monte, 20 in 25 mm, fco meja, bl. 490; testoni, monte, fco meja, bl. 565; bukovi parketi, 4.50—8 cm šir., 20 do 50 cm dolž., fco meja, m², den. 40; bukova drva, 1 m dolž., suha, fco nakl. postaja, 5 vag., den. 18.50, bl. 18.50, zaklj. 18.50; pšenica bačka, par. Ljubljana, bl. 305; pšenica hrvatska, par. Ljubljana, bl. 267.50; pšenica domača, fco Ljubljana, den. 275; Otrobi, drobni, fco Postojna, tranz., 1 vag., den. 198, bl. 198, zaklj. 198; Koruza, par. Vinkovci, bl. 195; Oves, 48 kg, par. Ljubljana, 1 vag., den. 250, bl. 250, zaklj. 250; oves, par. Ljubljana, bl. 220.

Zlatorog terpentinovo milo,

najbolji domači izdelek, ne sme manjkati v nobeni trgovini! Vsaka gospodinja, katerega je prala enkrat s tem milom, ne bo več kupila drugega mila!

Razno.

Minister dr. Krajač o pomenu liške železnice. Minister trgovine in industrije dr. Krajač je podal poročevalcu »Z. Tbl.« nekaj pripomb o pomenu liške železnice, ki bodo interesirale tudi naše gospodarske kroge. Minister smatra, da pomeni otvoritev liške železnice uresničenje nacionalnega hrvaškega ideala, t. j. zveze Dalmacije s Hrvatsko, kar istočasno odgovarja življenjski potrebi države. Ta linija veže — preko Zagreba — s Splitom in morjem tudi Beograd, kar pospešuje interes Srbije. Reči moremo, da pomeni ta linija naše uveljavljenje, naš napredek in naše udejstvovanje na Balkanu in bližnjem Orientu, dokazuje pa obenem tudi našo tehnično sposobnost. Liška železniška zveza ustvarja Split za luko Zagreba in potom Zagreba tudi Ljubljane. Obenem daje Zagrebu

priliko, da posreduje v trgovini s proizvodi Dalmacije. Pri ugodni trgovini in tarifni politiki se da usmeriti velik tranzitni promet preko Zagreba v Split. Naši pomorski trgovini se nudi prilika smotrenega napredovanja, posebno v trgovanju z Levanto. Gospodarskim krogom Zagreba in Ljubljane je dano novo široko polje za udejstvovanje. Trgovske pogodbe, ki se sklepajo, otvarjajo izvozu naših poljedelskih proizvodov nova tržišča. Zveza Beograd—Zagreb—Split bo ostala za naše gospodarstvo, v kolikor gravitira na Jadran, za vrsto let mero-dajna. Če bodo vpoštevali gospodarski krogi namene države ter pospeševali ustaljenost naših sedanjih razmer, potem bodo brez dvoma vse trgovske pogodbe s sosednjimi državami, posebno z onimi, ki gravitirajo na Jadran, skrbele za to, da postane Split izhod na morje za Češkoslovaško, Avstrijo in še nekatere druge države.

TA MLADA DAMA

lahko nese po pranju svojega že tako velikega sinčka domov, saj pere s terpentinovim „GAZELA“-milom, katero ji prihrani ves trud. Poizkusite tudi Vi z „GAZELA“-milom.

GAZELA MILO

Tržna poročila.

Tržne cene za meso v Ljubljani (1. avgusta). Govedina: V mesnicah po mestu 16—19. Na trgu: 1 kg govejega mesa I. 18, II. 15, jezika 18—19, vampov 9 do 10, pljuč 6—8, jeter 18—19. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 20, II. 17, jeter 25—30, pljuč 20. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 27.50, II. 20—23, pljuč 12, jeter 25, slanina trebušne 20, slanina ribe in sala 27.50, slanina mešane 25, masti 30—32, šunke (gnjati) 25—37, prekajenega mesa I. 32, II. 30. Drobniča: 1 kg koštrunovega 15, kozličevine 22. Klobase: 1 kg krakovskih 46, debrecinskih 46, hrenovk 35, posebnih 35, pol prekajenih kranjskih 32 do 40, suhih kranjskih 67—75, prekajene slanina 32.50—35. Perutnina: piščanec majhen 12—15, večji 16—25, kokoš 25—35, petelin 25—40, raca 20—30, nepitana gos 25—35, domač zajec manjši 10—15, večji 18—25 Din. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2.50—3, 1 kg surovega masla 45, čajnega 60, masla 45, bohinskega sira 38, sirčka 10, eno jajce 1—1.25 Din.

Cene špecerijskemu blagu v Ljubljani. 1 kg kave Portoriko 68—75, Santos 52 do 60, Rio 48, pražene kave I. 84—92, II. 76—80, III. 52—56, kristalnega belega sladkorja 15, v kockah 16.50, riža I. 12, 1 liter namiznega olja 23, jedilnega 20, 1 kg testenin I. 16, II. 11 Din.

Mlevski izdelki na trgu v Ljubljani. (1. avgusta.) 1 kg moke št. >0< 6.25 do 6.50, št. >1< 5.75, št. >3< 4.50, št. >5< 4.50, kaše 6, ješprenja 6—8, ješprenček 8 do 12, otrobov 2.50—3, koruzne moke 3.50 do 4, koruznega zdroba 4.50—5, pšeničnega zdroba 7—8, ajdove moke I. 8 do 9.50, II. 7, ržene moke 5.50 Din.

Tržne cene 1. avgusta v Celju. (V dinarjih.) Meso: govedina 1 kg 16—18, slabše kakovosti 12—14, teletina 16—18, svinjina 22—25, masti 33, ameriške 31, šunke 35, prekajenega mesa 32—35. Perutnina: majhen piščanec 15, večji 20, kokoš 35, petelin 35, raca 35, gos 70. — 1 liter mleka 2.50—3, surovo maslo 50, čajno 75, maslo 40, 1 jajce 1.25, 1 kg belega kruha 7, črnega 6. Sadje: jabolka 3—4, hruške 4—10, marelice 12, breskve 10, slive 6. — Špecerijsko blago: kava 52—72, pražena 60—84, kristalni sladkor 15, v kockah 17, namizno olje 26, olivno 28, bučno 30. — Mlevski izdelki: moka >00< 6, >0< 6, >2< 5.70, >4< 5.30, >5< 5.20, >6< 5, >7< 3.80, >7½< 2.80, ržena moka 5, kaša 6, ješprenj 4.80, koruzna moka 3, koruzni zdrob 3.70, pšenični 6.60, ajdova moka 6.40. Žito: (novo) 1 q pšenice 300, rži 250, ječmena 200, ovs 250 do 280, nove, sušene koruze 230, ajde 300, fižola 300 do 500, graha 140, leče 750.

Dunajska borza za kmetijske produkte (5. t. m.). Poročila z zunanjih tržišč se glase zadnje dni splošno čvrstješe. Cenitve žetev iz evropskih držav, kolikor so znane, obetajo na vsak način po

količini precej večji pridelek kakor lani, vendar je slabo vreme zakrivilo pozno žetev in pozno mlatev. Zato so dovozi majhni in je razpoložanje za suho blago v najbližjih dobavah precej čvrsto. Notirajo v šilingih za 100 kg vključno blagovno prometni davek brez carine: pšenica: domača 40—41, madžarska s Potisja 44—44.50, rž: domača 32.25—32.75; ječmen: domači 34—41; turščica: 31.50—32.50; oves: severoameriški 37—38; pšenična moka: domača 81—84, nova 74—77.

AVTO

benzin, pnevmatika, olje, mast, vsa popravila in voznja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi JUGO-AVTO. d. s. o. s. v Ljubljani.

Dobava, prodaja.

Dobava drv. Na podstavi čl. 94. zakona o drž. računovodstvu razpisuje direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani tretjo pismeno dražbo za dobavo 440 prostorninskih metrov suhih bukovih drv in 168 metrov mehkih drv pod istimi pogoji, kakor se je vršila prva dražba dne 7. julija t. l. Dražba bo 24. avgusta 1925 ob enajstih v pisarni te direkcije. Pogoji so na vpogled in se dobivajo v ekonomnem odseku za 20 dinarjev. Vsak ponudnik mora položiti 5% kavcijo ponudene vrednosti najkasneje do desetih na dan dražbe pri pomožnem uradu te direkcije. Dražbe se more udeležiti le, kdor je vpogledal ali prevzel pogoje.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. avgusta t. l. ponudbe glede dobave enega stroja za perforiranje, glede dobave 1.200 komadov verig za ročice in glede dobave 2.000 ročnih brisač in 400 rjuh. (Pogoji itd. na vpogled pri ekonomskem odelanju te direkcije.) — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Pri intendanturi Timočke divizijske oblasti v Zaječaru dne 19. avgusta t. l. glede dobave ovs in otrob, dne 20. avgusta t. l. glede dobave sena in dne 21. avgusta t. l. glede dobave slame. — Dne 17. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave opeke. — Dne 29. avgusta t. l. pri direkciji državnega rudnika v Zabukovci glede dobave 200 m³ jamskega lesa. Dne 29. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznih žeblicev za tračnice, spojnih vijakov itd.; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede oddaje izdelovanja lesenih delov železne krovne konstrukcije in oddaje krovskih del z asbestnimi ploščicami pri zgradbi kurilnice na postaji Novi Sad.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

TISKARNA „MERKUR“, Trg. ind. Ljubljana

Simon Gregorčičeva ul. 13
Telefon št. 552

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice, brošure, pravila, cenike, račune, razglednice i. t. d. — Lastna knjigovoznica.

Obiščite **9.** Obiščite
dunajski mednarodni velesemenj
(jesenski velesemenj)
od 6. do 12. septembra 1925.

Tehnični velesemenj je za 1 dan podaljšan. 7000 razstavljalcev iz 16 držav nudi svoje interesantne novosti po brezkonkurenčnih cenah! 125.000 posetnikov iz vseh evropskih in pomorskih dežel.

Velika izbira dunajskih specijalit! Znatno znižana voznja po jugoslovanskih in avstrijskih železnicah in po Donavi. Prestop meje proti predložiti vizum-marke za ceno avstr. šiling 1.50 (dolar 0.25). Pojasnila, sejmska izkazila in vizum-marke se dobe pri:

WIENER MESSE A.-G., WIEN VII.

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat — Turjaški trg št. 4,
Zveza za tujski promet — Dunajska cesta št. 1,
Josip Zidar — Dunajska cesta št. 31.

Kupujte samo pri
JOSIP PETELINC-U
LJUBLJANA

otroške majce, damske nogavice, kopalne hlače, kravate, naramnice, galanterijo, dišeča mila, palice, nahrbtnike, najnižja cena na veliko in malo blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Veletrgovina

kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene kave, mletih dišav in rudniške vede

Točna in solidna posrežba!
Zahtevajte cenik!

ESENCI

za rum, konjak, likerje in žganje
Ekstrakti in arome za nealkoholne pijače vseh vrst
Koncentrirani sadni eteri za aromaliziranje kandižov in sladčič

PRAVI MALINOVEC
Sadni grog (Punsch)
= Limonov sok =

priporoča:
Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ul. 13
!! Zahtevajte cenike !!

Kolesa in šivalne stroje kupujte edino le pri
Josip Petelinc-u

suamke
Grätzer, Phoenix in Adler ter posamezne dele za kolesa in stroje, pnevmatika, igle Lamerr. Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vazenju je brezplačen.

Na veliko! Na malo!

Dodjite u Suboticu!

I. Opšti Veliki Vašar i Izložba u Subotici
otvara se 22. avgusta, a zaključuje se 31. avgusta o. g.

Veliki privredni vašar!

Stalne legitimacije daju posetiocima pravo na povlasticu od 50% na železnicama Kraljevine SHS, Čehoslovačke, Rumunije, Italije i Madjarske, isto i na parbrodima Kraljevine SHS.

Legitimacije za izložbu i vašar mogu se nabaviti u državi: kod svake trgovačke i zanatlijske komore, kod svakog vedeg novčanog zavoda, u inoemstvu pak: kod svakog konzulata i trgovačkog zastupstva Kraljevine SHS i banaka.

Svaki posetilac izložbe besplatno je osiguran protiv telesne ošede.

Dodjite u Suboticu!